

проведення експертизи, якщо вони відображені в наданих йому матеріалах неоднозначно.

Список використаних джерел

1. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: затв. наказом Мінюсту України від 08.10.1998 № 53/5, (по тексту – Інструкція).
2. Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень, (по тексту – Рекомендації).
3. Почеркознавча методика 1.1.12. «Дослідження підписів».

Баранець Ольга Федорівна,
здобувач ступеня вищої освіти
«бакалавр» Національної академії
внутрішніх справ

Волошин Олексій Гнатович,
старший викладач кафедри
криміналістичного забезпечення та
судових експертиз ННІ №2 НАВС

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ

Завдання боротьби зі злочинністю є актуальними на всіх історичних етапах розвитку будь-якого суспільства. Особливого значення вони набувають у складні періоди, один з яких зараз переживає наша країна. Нині в Україні складна криміногенна ситуація та високий рівень злочинності. Здійснювані суспільнополітичні зміни спрямовані на створення правової держави, демократизацію суспільних інститутів та нерозривно пов'язані з необхідністю вдосконалення механізму забезпечення та захисту прав і законних інтересів громадян в умовах нестабільних соціальних умов. Досить просте виготовлення холодної зброї, можливість її прихованого носіння, швидкість та раптовість застосування обумовили широке розповсюдження холодної зброї серед населення. Серед питань надійного наукового забезпечення правосуддя в Україні важливе місце посідає вдосконалення правових основ регулювання судовоекспертної діяльності.

Відповідно до «Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень», затвердженої Наказом Міністерства юстиції від 08.10.98 № 53/5 основними завданнями дослідження холодної зброї є установлення належності до холодної зброї виробів колючої, ріжучої,

рублячої, ударно-роздробляючої дії, способу їх виготовлення, визначення типу, виду, зразка (для виробів промислового виробництва) холодної зброї або конструктивно подібного до неї виробу.

Відповідно до інструкції підставою для проведення експертиз відповідно до чинного законодавства є процесуальний документ (постанова, ухвала) про призначення експертизи, складений уповноваженою на те особою (органом), або письмове звернення потерпілого чи сторони захисту кримінального провадження (далі – документ про призначення експертизи (залучення експерта), в якому обов'язково зазначаються реквізити, перелік питань, поставлених експерту, а також об'єкти, що підлягають дослідженню.

Криміналістичною експертизою холодної зброї можуть вирішуватись такі питання:

1. Чи є предмет, вилучений у підозрюваного, холодною зброєю?
2. До якого виду холодної зброї належить ніж (кинджал, нунчаку, кастет, булава тощо), вилучений у підозрюваного?
3. Яким способом (заводським чи кустарним) виготовлено ніж (кинджал, нунчаку, кастет, булаву тощо), вилучений у підозрюваного?
4. Чи є предмет, вилучений у даної особи, заготовкою холодної зброї?
5. Чи піддавався переробці ніж (або інший предмет), вилучений у підозрюваного?
6. Чи використовувались надані інструменти для виготовлення даної холодної зброї?
7. Чи перебувала дана холодна зброя постійно у наданому на дослідження чохла або піхвах?

Аналіз кримінального законодавства свідчить про те, що холодна зброя у складі злочину може відігравати різну роль залежно від його специфіки.

По-перше, вона може бути предметом злочину. Як відомо, предмет злочину – це матеріальний предмет або нематеріальний об'єкт, що має інтелектуальну чи майнову цінність, із приводу якого або шляхом дії якого вчинюється злочин.

По-друге, використання холодної зброї є ознакою об'єктивної сторони злочину (коли вона виступає як знаряддя). У кримінальному праві під знаряддям злочину розуміється предмет, за допомогою якого здійснюється вплив на потерпілого чи предмет злочину або іншим чином полегшується досягнення злочинного результату, наявність холодної зброї може бути об'єктивною стороною деяких злочинів (ст.115, ст. 121, ст. 122, ст. 125, ст. 126, ст. 127, ст. 128 Кримінального кодексу України) (далі – КК України). Окрім цього, холодна зброя використовується у вчиненні низки насильницьких злочинів, тим самим підвищуючи ступінь загрози вбивством або нанесенням тілесних ушкоджень.

Придбання зброї – обов'язкова ознака дії, за яку передбачена кримінальна відповідальність згідно зі ст. 257 КК України, оскільки бандою визнається група осіб, які мають вогнепальну чи холодну зброю. Придбання холодної зброї для вчинення вбивства, розбою чи подібних дій згідно зі ст. 14

КК України створює готування до злочину. Подальше носіння холодної зброї підлягає кваліфікації згідно зі ст. 263 КК України.

Не проводиться експертиза холодної зброї у випадках:

- носіння зброї, пов'язаного з мисливським промислом;
- носіння зброї, пов'язаного з умовами несення служби;
- носіння зброї генералами, адміралами, іншими особами керівного складу, звільненими в запас або відставку з правом носіння військової форми, при якій правилами передбачений кортик.

Список використаних джерел

1. «Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень», затвердженої Наказом Міністерства юстиції від 08.10.98 № 53/5.
2. «Кримінальний процес та криміналістика» , А. Голоколосова, 2016, 97-99 с.
3. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994.

Баулін Олег Вячеславович,

старший викладач відділу підготовки прокурорів з процесуального керівництва та криміналістичного забезпечення досудового розслідування інституту спеціальної підготовки Національної академії прокуратури України
кандидат юридичних наук, доцент

Черняк Олександр Максимович,

викладач відділу підготовки прокурорів з процесуального керівництва та криміналістичного забезпечення досудового розслідування інституту спеціальної підготовки Національної академії прокуратури України

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАЛУЧЕННЯ ЕКСПЕРТА ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

17 жовтня 2019 р., з набранням чинності Законом «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення окремих положень кримінального процесуального законодавства» від 4.10.2019 р.,